

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Мөст сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2022/101/НА/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2022 он

Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 70433061

Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 70432545

Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn

Тунгалаг бүртгэл аудит ХХК-ны

аудитор: Ч. Мөнхцооз

Утас: 99028555

цахим хаяг: munhuu8555@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/	3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/	3
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /төгрөгөөр/	5
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /төгрөгөөр/	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан /төгрөгөөр/	10
3. Аудитын тайлан	10
3.1 Ерөнхий зүйл	10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.4 Материаллаг байдал	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	14
3.8 Аудитын гол асуудал	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	14
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	14
4. Аудитын илрүүлэлт.....	15
4.1 Залруулсан алдаа.....	15
Аудитаар 53004,8 мянган төгрөгийн алдааг залрууллаа.	Error! Bookmark not defined.
4.2 Төлбөрийн акт.....	15
4.3 Албан шаардлага	15
4.4 Зөвлөмж	15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
НА	Нотлох ажил

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

МӨСТ СУМЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Л.ТОГТОХБАЯР ТАНАА

2022.02.13 № 2/98
танай _____-ны № _____-т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мөст сумын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Мөст сумын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

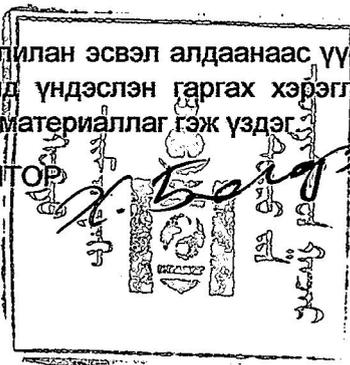
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Х.БОЛДБААТАР

2022.02.13

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	100,356,142.60	130,232,469.75
33	АВЛАГА		
		665,685.17	14,800,696.75
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	209,809.17	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	455,876.00	-
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/		1,800,696.75
335	Бусад авлага	-	13,000,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага		13,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	99,690,457.43	115,431,773.00
351	Түүхий эд материал	2,233,850.00	1,630,926.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	55,000.00	-
35130	Эм боох материал	2,178,850.00	1,630,926.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн		3,858,000.00
354	Хангамжийн материал	91,609,607.43	103,840,847.00
35410	Бичиг хэргийн материал	314,000.00	589,000.00
35420	Аж ахуйн материал	482,858.00	791,058.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	10,000,000.00	14,700,000.00
35460	Хүнсний материал	8,145,245.00	14,093,285.00
35470	Бусад хангамжийн материал	72,667,504.43	73,667,504.00
35600	Мал амьтад	5,847,000.00	6,102,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,786,966,222.71	1,936,754,012.21
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,786,966,222.71	1,936,754,012.21
392	Биет хөрөнгө	1,752,580,849.87	1,902,437,146.74
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,894,241,345.57	2,134,002,630.57
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(340,417,054.47)	(400,458,821.19)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	21,500,000.00	21,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,500,000.00)	(21,500,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	298,863,129.65	338,456,509.65
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(246,478,090.47)	(268,610,248.79)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	165,547,404.00	179,063,723.38
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(97,172,762.28)	(110,621,710.22)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	49,200,000.00	-
39217	Ном	28,796,877.87	30,605,063.34
393	Биет бус хөрөнгө	34,385,372.84	34,316,865.47
39301	Програм хангамж	30,456,716.00	30,456,716.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,091,343.16)	(30,159,850.53)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	34,020,000.00	34,020,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III-I+II	1,887,322,365.31	2,066,986,481.96
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,887,322,365.31	2,066,986,481.96
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,887,322,365.31	2,066,986,481.96
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,778,052,567.80	1,778,052,567.80
51101	Өмч: - төрийн	1,778,052,567.80	1,778,052,567.80
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(430,336,894.48)	(250,672,777.83)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(584,348,908.76)	(430,336,894.48)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	154,012,014.28	179,664,116.65
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	539,606,691.99	539,606,691.99
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,887,322,365.31	2,066,986,481.96

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
------------	----------	---------------------	-----------------------

1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,406,506,830.43	1,419,136,187.85
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	174,513,230.43	245,459,169.85
120	Нийтлэг татварын бус орлого	133,973,255.50	244,459,169.85
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	131,067,655.50	244,459,169.85
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,400,000.00	500,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	129,667,655.50	243,959,169.85
120009	Бусад орлого	2,905,600.00	-
122	Тусламжийн орлого	40,539,974.93	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	40,539,974.93	-
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	1,000,000.00
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	-	1,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,231,993,600.00	1,173,677,018.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,231,993,600.00	1,083,485,400.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	48,617,400.00	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,134,176,200.00	-
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	49,200,000.00	48,617,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	41,574,218.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	37,429,118.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	4,145,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,252,031,216.09	1,239,472,071.20
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,252,031,216.09	1,239,472,071.20
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,189,286,970.30	1,163,808,951.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	899,620,032.61	869,281,336.41
210101	Үндсэн цалин	673,231,755.61	607,572,236.41
210102	Нэмэгдэл	167,850,294.00	209,854,500
210104	Урамшуулал	58,537,983.00	51,854,600
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	114,048,232.17	110,084,363.05
210201	Тэтгэврийн даатгал	78,099,980.17	74,835,223.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,987,063.00	8,812,284.96
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,189,650.40	7,049,827.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,797,412.60	1,762,456.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,974,126.00	17,624,569.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,284,429.00	35,269,436.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,192,229.00	9,974,436.00
210302	Түлш, халаалт	31,592,200.00	25,295,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,500,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,050,462.00	19,591,976.00
210401	Бичиг хэрэг	1,344,700.00	2,012,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,707,162.00	4,148,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	373,100.00	333,800.00
210404	Ном, хэвлэл	59,700.00	3,102,900.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	287,050.00	153,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,080,300.00	9,690,376.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	4,198,450.00	150,300.00
2105	Нормативт зардал	19,770,232.15	30,327,260.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,249,850.00	2,033,400.00
210502	Хоол, хүнс	16,416,405.00	28,293,860.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,103,977.15	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,071,872.85	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	2,071,872.85	1,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	306,600.00	163,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	306,600.00	163,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,392,000.00	2,176,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000,000.00	1,456,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	392,000.00	720,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	90,743,109.52	95,915,380.35
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,585,218.00	74,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	149,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	86,157,891.52	95,691,380.35
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	62,744,245.79	75,663,119.39
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,556,900.00	53,813,242.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,556,900.00	21,907,900.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	31,905,342.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	49,187,345.79	21,849,877.39
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	49,187,345.79	21,849,877.39
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	154,475,614.34	179,664,116.65
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	463,600.06	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	463,600.06	
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(463,600.06)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	154,012,014.28	179,664,116.65

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,778,052,567.80	540,342,398.80	-585,084,615.57		1,733,310,351.03
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	735,706.81		735,706.81
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,778,052,567.80	540,342,398.80	(584,348,908.76)	-	1,734,046,057.84
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	735,706.81	-		735,706.81
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	154,012,014.28		154,012,014.28
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,778,052,567.80	539,606,691.99	(430,336,894.48)	-	1,887,322,365.31

D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,778,052,567.80	539,606,691.99	(430,336,894.48)	-	1,887,322,365.31
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,778,052,567.80	539,606,691.99	(430,336,894.48)	-	1,887,322,365.31
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	179,664,116.65		179,664,116.65
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,778,052,567.80	539,606,691.99	(250,672,777.83)	-	2,066,986,481.96

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,239,729,100.00	1,175,632,894
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,735,500.00	6,100,976
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,735,500.00	5,100,976
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,400,000.00	955,876
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,400,000.00	500,000
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	-	455,876
120009	Бусад орлого	6,335,500.00	4,145,100
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	1,000,000
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	-	1,000,000
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,231,993,600.00	1,169,531,918
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,134,176,200.00	1,083,485,400
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,134,176,200.00	1,083,485,400
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	37,429,118
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		37,429,118
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	97,817,400.00	48,617,400
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	48,617,400.00	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	49,200,000.00	48,617,400
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,190,529,100.00	1,175,632,894.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,190,529,100.00	1,175,632,894.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,128,240,730.21	1,096,111,774.61
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	910,020,016.61	869,039,755
210101	Үндсэн цалин	616,825,291.28	607,330,655
210102	Нэмэгдэл	229,386,600.00	209,854,500
210104	Урамшуулал	62,358,401.33	51,854,600
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,449,724.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	114,896,458.60	113,874,467
210201	Тэтгэврийн даатгал	78,312,758.60	79,121,267
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,145,900.00	8,688,300
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,316,800.00	6,950,700
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,829,200.00	1,737,700

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,291,800.00	17,376,500
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	46,019,729.00	39,361,700
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,192,229.00	7,308,700
210302	Түлш, халаалт	36,407,500.00	30,633,000
210303	Цэвэр, бохир ус	1,420,000.00	1,420,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,661,500.00	12,155,452
210401	Бичиг хэрэг	473,000.00	823,420
210402	Тээвэр, шатахуун	2,317,700.00	2,001,500
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	609,000.00	609,000
210404	Ном, хэвлэл	420,500.00	3,351,000
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	227,800.00	1,101,156
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,613,500.00	4,269,376
2105	Нормативт зардал	35,448,050.00	37,707,200
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,907,700.00	644,700
210502	Хоол, хүнс	29,341,750.00	34,243,900
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,198,600.00	2,818,600
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,007,900.00	1,007,900
210604	Урсгал засвар	1,007,900.00	1,007,900
2107	Томилолт, зочны зардал	306,600.00	163,200
210702	Дотоод албан томилолт	306,600.00	163,200
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,392,000.00	5,020,000
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000,000.00	4,300,000
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	392,000.00	720,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,488,476.00	17,782,100
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,385,776.00	14,500,000
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,102,700.00	3,282,100
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	62,288,369.79	79,521,119
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,556,900.00	57,671,242.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,556,900.00	25,765,900
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	31,905,342
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	48,731,469.79	21,849,877.39
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	48,731,469.79	21,849,877
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	49,200,000.00	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	49,200,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	49,200,000.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	49,200,000.00	-
221001	Их засвар	49,200,000.00	-

6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(49,200,000.00)	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Итгэргээгээр!

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,183,293,600	1,134,562,130	1,110,752,922	1,110,752,922
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,183,293,600	1,134,562,130	1,110,752,922	1,110,752,922
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,160,311,700	1,121,005,230	1,084,987,022	1,084,987,022
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	914,591,100	908,570,293	869,039,755	869,039,755
210101	Үндсэн цалин	620,094,600	616,825,291	607,330,655	607,330,655
210102	Нэмэгдэл	229,386,600	229,386,600	209,854,500	209,854,500
210104	Урамшуулал	65,109,900	62,358,401	51,854,600	51,854,600
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	123,469,800	114,896,459	113,874,467	113,874,467
210201	Тэтгэврийн даатгал	86,886,100	78,312,759	79,121,267	79,121,267
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,145,900	9,145,900	8,688,300	8,688,300
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,316,800	7,316,800	6,950,700	6,950,700
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,829,200	1,829,200	1,737,700	1,737,700
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,291,800	18,291,800	17,376,500	17,376,500
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,609,500	46,019,729	39,361,700	39,361,700
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,308,700	8,192,229	7,308,700	7,308,700
210302	Түлш, халаалт	38,880,800	36,407,500	30,633,000	30,633,000
210303	Цэвэр, бохир ус	1,420,000	1,420,000	1,420,000	1,420,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,761,500	9,761,500	6,330,700	6,330,700
210401	Бичиг хэрэг	473,000	473,000	473,000	473,000
210402	Тээвэр, шатахуун	2,317,700	2,317,700	2,001,500	2,001,500
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	609,000	609,000	609,000	609,000
210404	Ном, хэвлэл	420,500	420,500	305,900	305,900
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	227,800	227,800	227,800	227,800
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,713,500	5,713,500	2,713,500	2,713,500
2105	Нормативт зардал	58,570,600	35,448,050	36,707,200	36,707,200

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,907,700	3,907,700	644,700	644,700
210502	Хоол, хүнс	52,464,300	29,341,750	34,243,900	34,243,900
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,198,600	2,198,600	1,818,600	1,818,600
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,007,900	1,007,900	1,007,900	1,007,900
210604	Урсгал засвар	1,007,900	1,007,900	1,007,900	1,007,900
2107	Томилолт, зочны зардал	306,600	306,600	163,200	163,200
210702	Дотоод албан томилолт	306,600	306,600	163,200	163,200
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	392,000	392,000	720,000	720,000
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	392,000	392,000	720,000	720,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,602,700	4,602,700	17,782,100	17,782,100
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	500,000	500,000	14,500,000	14,500,000
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,102,700	4,102,700	3,282,100	3,282,100
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,981,900	13,556,900	25,765,900	25,765,900
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,981,900	13,556,900	25,765,900	25,765,900
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,981,900	13,556,900	25,765,900	25,765,900
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,183,293,600	1,134,562,130	1,110,752,923	1,110,752,923
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,134,176,200	1,085,444,730	1,069,883,323	1,069,883,323
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,134,176,200	1,085,444,730	1,069,883,323	1,069,883,323
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	48,617,400	48,617,400	40,369,600	40,369,600
132001	Орон нутгийн төсвөөс	48,617,400	48,617,400	40,369,600	40,369,600
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	500,000	500,000	500,000	500,000
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000	500,000	500,000	500,000
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	1	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	78	78	79	79
620001	Удирдах ажилтан	1	1	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	41	41	42	42
620003	Үйлчлэх ажилтан	25	25	25	25
620004	Гэрээт ажилтан	11	11	11	11
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	604	604	591	591
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	604	604	591	591
630001	Төрийн өмчит ЕБС	604	604	591	591

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	56,435,500.00	43,030,094.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	56,435,500.00	43,030,094.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	56,435,500.00	11,124,752.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,449,724.00	-
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,449,724.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	900,000.00	5,824,752.00
210401	Бичиг хэрэг	-	350,420.00
210404	Ном, хэвлэл	-	3,045,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	873,356.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	900,000.00	1,555,876.00
2105	Нормативт зардал	-	1,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	49,200,000.00	-
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	49,200,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,000,000.00	4,300,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000,000.00	4,300,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,885,776.00	-
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,885,776.00	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	31,905,342.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	31,905,342.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	31,905,342.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,429,900.00	-
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,429,900.00	-
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	56,435,500.00	43,030,094.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	56,435,500.00	43,030,094.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	49,200,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,455,876.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	37,429,118.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,235,500.00	4,145,100.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Мөст сумын ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Шалгагдагч байгууллагад дотоод хяналттай холбоотой асуудлаар зөвлөмж хүргүүлээ.

Аудитыг Тунгалаг бүртгэл аудит ХХК-ны аудитор Ч. Мөнхцооз 2022 оны 1 дугаар сарын 24-нээс 2021 оны 2 дугаар сарын 13-ны хооронд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 1 дүгээр сарын 28-ний өдрийн 9 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

БСШУЯ-наас дэвшүүлсэн “Хүүхдийн сурах үйлийг дэмжих, сурлагын хоцрогдолгүй сургахад бүх талын оролцоо, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, тэдний хөгжил төлөвшил, сурлагын амжилт, чанарт ахиц гаргах, багш мэргэжлээрээ тасралтгүй хөгжих боломжийг бүрдүүлэх...”, БСУГ-аас дэвшүүлсэн “...Бүх түвшинд сурлагын чанарыг ахиулах...”, сургуулиас дэвшүүлсэн “Багш бүр ээлжит хичээлийн бэлтгэлийг чанартай ханган, үр дүнтэй хэрэгжүүлж, багш эцэг эх асран хамгаалагчийн оролцоо, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, суралцагчийн хөгжил, төлөвшилд ахиц гаргах” зорилгыг дэвшүүлэн сургалт хүмүүжлийн ажлаа зохион байгуулжээ.

2021-2022 оны хичээлийн жилд 602 суралцагч үүнээс: өдрөөр 585, дүйцсэн хөтөлбөрөөр 17 суралцагч суралцаж байна. Хамран сургах тойргийн 69 суралцагчаас 1 дүгээр ангид 44 сурагч шинээр элсэн, дотуур байранд 45 сурагч амьдарч байна.

БШУСайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан А/525, А/292 дугаар тушаалын дагуу хичээл үйл ажиллагааг эхлүүлж, сонгон дугуйлан, хоцрогдол арилгах давтлагууд хуваарийн дагуу хэвийн явагдан шаардлагатай тохиолдолд халдвараас шалтгаалан зарим ангиуд 5:9 зарчмаар хичээллэсэн.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолоор “төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон бөгөөд 2017 оноос хойш шинэчлэлт хийгдээгүй.

2021 онд аймгийн Засаг даргын тамгын газраас хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийсэн болон Засаг даргын дэргэдэх дотоод аудитын албанаас 2019-2020 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд шалгалт хийсэн, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газраас 2020 оны санхүүгийн тайланд аудит хийгдсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ

илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Мөст сумын ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны батлагдсан төсвөөр сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл "Бага" гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2021 оны батлагдсан төсвийн 1132602,8 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 22652,0 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцон, санхүүгийн тайлангийн түвшинд гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 18121,6 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Мөст сумын ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 179664,1 мянган төгрөгөөр буюу 9,5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансдууд байна.

Тайлант оны эхэнд болон эцэст мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлгүй байна.

Тайлант онд авлага өмнөх оноос 14135,0 мянган төгрөгөөр өссөн нь цахим засаглалын хүрээнд Санко маркетинг монголиа ХХК-аас ухаалаг самбар авахаар Аймгийн Засаг даргын А/840 тоот захирамжаар 13,0 сая төгрөг шилжүүлсэн боловч хөрөнгөө он дотроо багтаан нийлүүлээгүйгээс авлага үүссэн байна. Мөн ХАОАТ-т НДШ-д илүү шилжүүлсэн 1800,6 мянган төгрөгийг авлагаар бүртгэн тайлагнасан зэргээр авлага өссөн байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 115431,8 мянган төгрөг болж 15741,4 мянган төгрөгөөр буюу 15,8 хувиар өссөн байна. Энэ нь үдийн хоол дотуур байрны хоол хүнсний материал, түлшний үлдэгдэл өссөнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл цэвэр дүнгээр оны эхэнд 1786966,2 мянган төгрөг, оны эцэст 1936754,0 мянган төгрөг болж 149787,8 мянган төгрөгөөр өссөн нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тендерт Эх нутгийн уулс ХХК дотуур байрны засвар хийхээр шалгарч 24266,0 төгрөгийн 16 нэрийн 23 ширхэг тоног төхөөрөмж нийлүүлж 75616,8 мянган төгрөгийн барилгын засвар хийж хүлээлгэн өгсөн, Дотуур байрны гал тогооны барилгын их засварын тендерт Монголиа Бюлдинг консалтинг групп шалгарч 164144,4 мянган төгрөгийн засварын ажлыг гүйцэтгэж хүлээлгэн өгсөн, БСГазраас хөрөнгө оруулалтаар 26299,7 мянган төгрөгийн гал тогооны тоног төхөөрөмж, ширээ сандал зэрэг эд хогшил, сурах бичиг зэргийг нийлүүлсэнтэй холбоотой байна.

Тайлант онд 2544,0 мянган төгрөгийн принтер проектор зэрэг сургалтын техник хэрэгсэл бэлтгэн орлого авч данс бүртгэлд тусгасан байна.

Тайлант онд өр төлбөр үүсээгүй байна.

Тайлант хугацаанд хөрөнгө акталж данснаас хассан өөрчлөлт гараагүй тул Засгийн газрын оруулсан хөрөнгийн хэмжээ, болон дахин үнэлгээний нэмэгдлийн дүнд өөрчлөлт ороогүй.

Балансын хугацаанд үндсэн хөрөнгө өссөн, авлага нэмэгдсэн зэрэгтэй холбоотойгоор тайлангийн үеийн үр дүн 179664,1 мянган төгрөгөөр өсөж хуримтлагдсан үр дүн нэмэгдсэн байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Мест сумын ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1437747,2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1437747,2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчаас тус байгууллагын төсвийг 1132602,8 мянган төгрөгөөр батлан ирүүлжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд 1132602,8 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1083485,4 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс төсвөөс, 48617,4 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс / тогтмол зардлыг санхүүжүүлэх/, 500,0 мянган төгрөгийг төлбөртэй үйлчилгээний орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1083485,4 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс төсвөөс, 48617,4 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс / тогтмол зардлыг санхүүжүүлэх/, 500,0 мянган төгрөгийн орлого тус тус бүрдүүлснээс 21849,8 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлж 1110753,0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1110753,0 мянган төгрөг буюу 98,0 хувьтай байгаа нь Цалин хөлс, нэмэгдэл урамшлын зардлыг 13478,6 мянган төгрөгөөр, түлш халаалтын зардлыг 8247,8 мянган төгрөгөөр, томилолтын зардал 123,4 мянган төгрөгөөр хэмнэж зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд нэмэлт дансаар төсвийн үндсэн үйл ажиллагааны нэмэлт орлогоос 1100,0 мянган төгрөг, сурах бичгийн түрээсийн орлогоор 3045,1 мянган төгрөг, БСГазраас хөдөө орон нутагт тогтвор сууршилтай ажилласны тэтгэмжинд 31905,3 мянган төгрөг, БСГ-аас багш нарын чадавхийг нэмэгдүүлэх, сургалтын орчинг сайжруулах төслийн хүрээнд олгосон 4300,0 мянган төгрөг, сумын орон нутгийн хөгжлийн сангаас “Дөл” тоглолтын хувцас хэрэгсэлд олгосон 1000,0 мянган төгрөг, БСГ-аас Ковид-19 цар тахалын хүрээнд олгосон ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн зардалд 873,3 мянган төгрөг, мөн хүүхдийн түвшин тогтоох шалгалтын зардалд зориулан олгосон 350,4 мянган төгрөг нийт 43030,1 мянган төгрөгийн орлого орж тус тусын зориулалтын дагуу зарцуулагджээ.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АДБОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АДБОУС 701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 148 мэдээллээс хугацаандаа 143 мэдээллийг хугацаандаа оруулж, 5 мэдээлэл хугацаа хожимдож мэдээлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

Аудитын хугацаанд төсвийн гүйцэтгэлийн улирлын тайлангууд болон цалингийн үрдлаас бусад 5,0 сая төгрөгийн үнийн дүнгээс дээших ажил гүйлгээ 11 байгаа бөгөөд эдгээрийг шилэн дансанд хугацаанд нь байршуулсан байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Нягтлан бодогч, эд хариуцагч нар холбогдох мэдээллийг санхүүгийн программд үнэн зөв, бүрэн оруулаагүйгээс аж ахуйн нэгж байгууллага болон хувь хүмүүс бүрээр авлага, өглөгийн тооцоог хаах боломжгүй, санхүүгийн тайлангийн уялдаагүй тайлагнадаг зөрчил илэрч Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна.” гэж заасны дагуу санхүүгийн программд мэдээллийг үнэн зөв шивж оруулах гэсэн зөвлөмж хүргүүлсэн зөвлөмжийн дагуу 4 төрлийн ажил зохион байгуулж үр дүнг тооцсоноор авлагын үлдэгдлийг бүрэн баталгаажуулсан, цалингийн тооцооллын зөрүү тодорхой хэмжээнд арилсан, хоолны материал нийлүүлдэг аж ахуйн нэгжүүдэд тендер зарлах тухай захирлын 2021 оны 8 дугаар сарын 1-ны 49 тоот албан бичгийг сумын Засаг дарга, тамгын газарт хүргүүлж тендерийн зар тараасан зэрэг ажлуудыг хийж хэрэгжүүлжээ. Хэрэгжилтийг 2021 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн 45 тоот, 2021 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдрийн А/42 тоот албан бичгээр аймгийн Аудитын газарт хүргүүлжээ. Өмнөх зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлсэн гэж үзлээ.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар түлээ нүүрс, аргалын худалдан авалт зарцуулалтад дотоод хяналт хэрэгжүүлэн ажиллах, үр дүнг дараагийн аудитаар авч үзэхээр тусгажээ.

Энэ асуудлаар тодорхой арга хэмжээ авч ажиллаагүй өмнөх тайлангийн үед байсан дутагдал байсаар байна. Иймээс аудитаас зөвлөмж хүргүүлж үр дүнг хянахаар шийдвэрлэв.

Бид 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар цахим засаглалын хүрээнд Санко маркетинг монголиа ХХК-аас ухаалаг самбар авахаар Аймгийн Засаг даргын А/840 тоот захирамжаар 13,0 сая төгрөг шилжүүлсэн боловч хөрөнгөө он дотроо багтаан нийлүүлээгүй асуудлыг дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 52910,7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 52910,7 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан төсвийн 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, түлш, нүүрсний зарцуулалтанд тавих дотоод хяналтыг сайжруулах 1 төрлийн зөвлөмж өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Дотуур байрны гал тогооны их засварын зардлын урьдчилгааг их засварын дүнг капиталжуулахдаа давхар оруулснаас үр дүнгийн тайланд гарз бүртгэсэн

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитын явцад 49200.0 мянган төгрөгийн залруулга хийхийг шалгагдагч байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, шалгагдагч байгууллага тухайн бүртгэлийг аудитын явцад залруулсан.

2. мөнгөн гүйлгээний тайланд нийт цалингийн дүн 3417,6 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлэгдсэн

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитын явцад 3417,6 мянган төгрөгийн залруулга хийхийг шалгагдагч байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, шалгагдагч байгууллага тухайн бүртгэлийг аудитын явцад залруулсан.

3. Бараа материалын орлого 293,1 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитын явцад 293,1 мянган төгрөгийн залруулга хийхийг шалгагдагч байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, шалгагдагч байгууллага тухайн бүртгэлийг аудитын явцад залруулсан.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

4.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөөгүй. Бид Засгийн газрын 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийн асуудлыг нэгтгэсэн тайлангийн түвшинд үзэх нь зүйтэй гэж үзэв.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

4.4.1 Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

- 1.1. Илрүүлэлт:** Түлээ нүүрс, аргалын худалдан авалт зарцуулалтад тавих хяналт шаардлага хангахгүй, норм норматив тогтоогүй, хүлээн авахдаа хэмжилт хийгдээгүй, хоол хүнсний материал ихээхэн дүнгээр нөөцөлсөн зэрэг алдаа зөрчилүүд байна.
- 1.2. Эрсдэл:** Төсвийн үрэлгэн зарцуулалт үүсэх, Хөрөнгө, өр төлбөр болон өмчийн хувь оролцоо санхүүгийн тайланд зөв дүнгээр тусгасан ба үнэлгээ болон хуваарилалтын батламж мэдэгдэл хэрэгжихгүй байх
- 1.3. 1.2 Өгсөн зөвлөмж:** Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэснийг мөрдөн түлш, нүүрсийг хүлээн авахад болон түлшний зарцуулалтын зураг авалт хийж, норм тогтоох, тогтоосон нормыг мөрдөх замаар зарцуулалтыг тооцох хэмжих, хүнсний материалыг их дүнгээр нөөцлөхгүй байх зэргээр ажил гүйлгээ гарсан тухай бүр хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 4 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Мөст сумын сургууль	4	52910,7	3	52910,7	0	0	0	0	1	0

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР 2022,02,13

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: А.ЦЭЦЭГСҮРЭН 2022,02,13

АУДИТОР: Ч.МӨНХЦООЗ 2022,02,13

